

Π. Τζώνος

Τέσσερα Συστήματα Αξιών στη Θεωρία της Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής

Εκδόσεις Ζήτη
Θεσσαλονίκη, 1985

Περίληψη

Τι είναι αυτό που κάνει την θεωρία της αρχιτεκτονικής να εξελίσσεται έτσι ιδιόρρυθμα, με ασυνέχειες, άλματα και ιδεοληψίες; Που έχει ως συνέπεια οι αρχιτέκτονες, ως σώμα βέβαια, να συμπεριφέρονται εξίσου περίεργα: Με ενθουσιασμό και αφηφισιά, σαν ανέμελα παιδιά, να ρίχνονται σε μια κατεύθυνση σκέψης, να παράγουν «θεωρίες», κατά κανόνα ανυπόστατες, και να τις προπαγανδίζουν με ενθουσιασμό, να κάνουν παταγώδη λάθη, να απογοητεύονται και, χωρίς να πολυψάχνουν το γιατί, εν σώματι και με τον ίδιο ενθουσιασμό, να αρχίζουν ξανά, για να ξαναπάθουν τα ίδια...

Η μελέτη αυτή προσπαθεί να συμβάλει στην κατανόηση της θεωρίας της αρχιτεκτονικής και του ιδιόρρυθμου φαινομένου της εξέλιξής της.

«...Αν είναι δυνατόν μέσα σε μια φράση να περιγράψουμε την μετατόπιση του κέντρου βάρους της θεωρίας της αρχιτεκτονικής κατά την εξέλιξη της διδασκαλίας της αρχιτεκτονικής στα τελευταία εκατό χρόνια ιστορίας του δυτικού πολιτισμού, θα λέγαμε ότι παρουσίασε μια σταδιακή αλλά σταθερή κίνηση μέσα από τέσσερις φάσεις εξέλιξης: Από την αισθητική στην τεχνολογική, μετά στην επιστημονική και τέλος στην κοινωνική προσέγγιση των προβλημάτων σχεδιασμού του φυσικού περιβάλλοντος...»

Αυτό συσχετίζεται με τις κατηγορίες αποφάσεων που λαμβάνονται κατά τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και με τον τρόπο που αυτές αξιολογούνται σε συνάρτηση και με τον κοινωνικό ρόλο του αρχιτέκτονα στις διάφορες ιστορικές περιόδους.

Περιεχόμενα

Πρόλογος 1984

1.0 Ένα γενικό διάγραμμα της εξέλιξης της θεωρίας της σύγχρονης αρχιτεκτονικής και μερικές μεθοδολογικές παρατηρήσεις

2.0 Η αισθητική προσέγγιση στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό

- 2.1 Κοινωνική καταγωγή και κοινωνική λειτουργία του αρχιτέκτονα στον 19ο αιώνα
- 2.2 Η νέα σχέση αρχιτέκτονα-πελάτη. Κοσμοθεωρία και επαγγελματική ηθική του αρχιτέκτονα στον 19ο αιώνα
- 2.3 Σκιές σε όψη κτιρίου

3.0 Η τεχνολογική προσέγγιση στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό

- 3.1 Οι αλλαγές στην πολιτιστική, πολιτική και οικονομική κατάσταση
- 3.2 Η νέα επιστημονική και καλλιτεχνική ιδεολογία
- 3.3 Δύο όψεις της ίδιας προσέγγισης: Bauhaus και Κονστρουκτιβισμός

4.0 Η επιστημονική προσέγγιση στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό

- 4.1 Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός μετά τον πόλεμο
- 4.2 Μεταπολεμικός επιστημονικός προβληματισμός
- 4.3 Επιστήμη και σχεδιασμός

5.0 Η κοινωνική προσέγγιση στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό

- 5.1 Οι «ανωμαλίες» και το δίλημμα
- 5.2 Οι δυνατότητες και τα όριά τους

Επίλογος 1984: Μετά Δώδεκα Έτη ή και Τώρα Post-Modern;
